

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Kdo je prizadet?

Od Drave, 12. januarja.

Na Kranjskem povzročilo je precej nejevolje, da je premeščen notar Makso Koser iz Ptuja v Mokronog.

Bodite uverjeni, da nas ta premešitev naravnost jezi. Mož je že bil na Kranjskem, imel je po naši sodbi v Idriji dober notarijat, toda zadovoljen ni bil! Tudi na Štajerskem ni bil zadovoljen in se je v zadnjem času skušal, da bi se mu bilo dovolilo zamenjati mesto z notarjem Strafello v Rogatci, tedaj z Nemcem. Ker to ni šlo, vrne se v tem kritičnem času na Kranjsko nazaj. Kaj briga nas Slovence sedanja neugodna politična konstelacija? Da se le ugotovi osebam, osebnim željam, to zadostuje! Stvar naj trpi! Nemški notar bi na svojem mestu ostal, ko vidi, da se gre za večino v notarski zbornici, da merodajni faktorji v Mariboru, v Gradcu in na Dunaju vsako priliko porabijo, da na Spodnjem Štajerskem spodrinejo Slovence pri notarijatu in v vseh državnih službah. Po premešitvi notarja iz Ptuja na Kranjsko smo v prvi vrsti in najbolje prizadeti Slovenci na Spodnjem Štajerskem. Nam nikakor ni po volji, da se je to zgodilo; mi čutimo to izgubo in vsako enako. Mi iskreno želimo, da bi imeli vse Slovence, kateri so notarji, justični ali finančni uradniki, profesorji itd. na Kranjskem, a so na Štajerskem rojeni, tu v domačiji! Krvavo bi jih potrebovali na mestu, kjer se sedaj šopirijo okoli tujci, nevešči našega jezika, najhujši činitelji prusijanstva! Toda slovenske uradnike porivajo od tod na Kranjsko, notarji pa se selijo prostovoljno. Narod zapuščen pa si pomagaj sam!

Pri tej priliki moramo spet vprašati: kaj pa je s slovenskim dijaštvom s Kranjskega? Zakaj pa to ne zavzema prvih mest v domovini?

Ali ne prihaja s Kranjske več dijakov na vseučilišče, nego s Štajerske? Zadnjič smo čitali poročilo podpornega društva na Dunaju. To društvo je podpiralo minolo

šolsko leto nad 70 dijakov Slovencev s Kranjske in niti 10 s Štajerske!

Ker mora s Kranjske biti na Dunaju več dijakov, kateri ne potrebujejo podpore sploh, ali vsaj ne od podpornega društva, je jasno, da bi moralo leto za letom prihajati toliko dijakov, kranjskih rojakov z univerze, da bi naraščaj zadostoval za Kranjsko, in da bi nekaj odpalo tudi še za Štajersko! Ali se ta naraščaj izgubi? Tudi tu smo prizadeti v prvi vrsti Slovenci Štajerski in koroški, ker se podpore porabijo, uspeh pa se nikjer ne vidi.

Slovenski juristi morajo na Kranjsko. V Mariboru se šopirijo nemški juristi pri okrožni sodniji. Ker brez znanja slovenskega jezika ne morejo izhajati, na gimnaziji in univerzi se ga učiti niso hoteli, — plačuje jim država učitelja. To pa še ni dovolj. Za trud morajo dobiti ti nemški korenjaki tudi nagrado! Plača se vsakemu po 100 glđ. Za službo niso sposobni, ker jezika ne znajo; delo naj opravljajo slovenski juristi, katerim pa podpora ne gre, ker so Slovenci!

V Ptujih je izpraznjenih več mest adjunktov. Te se ne razpišejo, ker jih dobijo le nemški adjunkti brez razpisa, slovenskim kompetentom pa se prihranijo stroški brezuspešnih prošelj!

Dr. Glas je sodnik v Ptujih. Do tega mu je pripomogla gotovo interpelacija dr. Gregorca v državnem zboru, sposobnost in znanje slovenščine gotovo ne!

Par nemških adjunktov še sedi v Ptujih, kateri za službo niso sposobni, ker ne znajo slovenski. Pa to nič ne dé! Službo in plačo le imajo! Vivant sequentes! Kaj bi neki ptujski Slovenci državnima poslancema dr. Gregorcu in Žičkarju na uho povedali, ako bi se slučajno enkrat v Ptujih prikazala? Hvale bi njima gotovo ne vedeli!

V Haloze se voziti, tovariše obiskovati, svoje delovanje opisovati na drobno v mariborskih listih, je tudi nekaj; pa Slovencev pogina ne bode obvarovalo! Treba bode taktiko premeniti!

V Ljubljani, 26. januarja K položaju.

Kakor poroča „Neue Freie Presse“, razpošlje ministrski predsednik dr. Körber te dni pismena vabila na stranke radi pravnih konferenc. Stranke bodo potem izvolile svoje zaupnike izmed državnih in deželnih poslancev. Vlada je stopila na stran Nemcev glede vprašanja, ali se naj vrše konference za Češko in Moravsko skupno ali ne. Vlada je za ločitev konferenc, in Čehi se menda tudi temu nič več ne upirajo, ker nočejo, da bi bili krivi oni, ako se izjalovijo pravne konference. Vlada ima sedaj dosti opravka s posredovanjem med štrajkujočimi delavci in podjetniki na Češkem in v Šleziji. Do 5. februarja se menda štrajki poležejo, in takrat se začne pravne konference. Nemci sicer zahtevajo, da se mora sklicati državni zbor še predno se začne te konference, a desnica je proti temu. Prej se mora pokazati, ali more parlament še poslovati. Ako se pravne konference izjalovijo, želé desničarske stranke, da se skličejo deželni zbori. Splošni utisk sedanjih razmer je tak, da plavamo vedno in vedno hitreje v naročje absolutizma. Morda ne mineta dva meseca, ko se začne regime absolutizma. — Posl. Prade je povečal dopisniku nemškonacionalne „Deut. Volks-Ztg.“, izhajajoče v Libercu, da je dobila nemškonarodna stranka zagotovilo, da se skliče državni zbor med 15. in 20. febr. in da se bo vsled tega zagotovila udeležila tudi nemškonarodna stranka, ki jim je bila doslej protivna ter je stavila pogoje, da se državni zbor skliče sočasno s pravnimi konferencami.

Volitev praškega župana.

V Pragi imajo že tri dni volitev župana. Mladočeški kandidat je dosedanji, Slovenecem velesimpatični in vsikdar izredno naklonjeni dr. Jan Podlipny, staročeški kandidat pa je dosedanji podžupan dr. Srb. Pri prvi volitvi je dobil Podlipny 42, Srb 43 glasov; pri drugi pa Podlipny 41, Srb 43 glasov; pri tretji pa Podlipny 42, Srb 43 glasov. Vseh obč. svetnikov je

90. Volitev se je udeležilo obakrat le 87: Podlipny in Srb nista volila. Danes se voli zadnjič, absolutna večina glasov odloči. Podlipnemu so priredili včeraj Mladočehi iskrene ovacije. „Narodni Listy“ pišejo, da bi bila neizvolitev Podlipnega — kapitulacija Prage. Njega izvolitev pa bi bila najlepší odgovor na vse, kar se je prizadelo v zadnjem času češkemu narodu. Poroča se, da so se začela med Staro- in Mladočehi radi današnje volitve kompromisna pogajanja.

Obravnavanje proti asumpcionistom.

V Parizu imajo sedaj že tri dni priliko seznanjati se z umetnostjo „beraškega“ reda asumpcionistov, na lahak način nagomiliti v svojih blagajnah milijone. Pred sodnikom stoji 12 teh redovnikov, ki so prikrili vladi ogromne svote ter se s sleparskim utajevanjem odtegnili plačevanju davkov. Da so si kupili velikansko tiskarno z denarjem bivše metrese, da so si prislužili s prirejanjem romanj v sveto deželo in s spekulacijami z odpustki, mašami i. t. d. toliko, da so mogli nakupiti celo vrsto hiš, je že znano. Policijski komisar Pesehard je izpovedal, da je pri preiskavi samostana našel cele skladalnice zlatnikov, srebrnjakov in vrednostnih papirjev. In tiste blagajne so bile pokrite s prahom tako, da je bilo očitno, da imajo asumpcionisti toliko denarja, da jim leži neporabljen več mesecev. In vendar so asumpcionisti izsesavali francoski narod ter kot berači prosjčili za mile darove, dasi so milijonarji. V francoski zbornici so imeli radi te obravnave že škandal. Nacionalističnemu poslancu Bernardu je očital justični minister, da so tudi njega spravili asumpcionisti v komoro. Bernard je postal na to surov, zategadelj je bil začasno izključen, in ker ni hotel zapustiti zbornice, so ga redarji odvedli siloma. A tudi drugi nacionalistični in antisemitski poslanci so obdolženi, da so napravili kariero s pribračenim in z „ljubeznijo“ lepe Myriam prisluženim denarjem. Našlo se je v samostanu več pisem poslancev, ki pa trdijo, da so njihovi podpisi ponarejeni. Začela se bo radi tega preiskava. Nova

LISTEK.

„Večni mornar“.

(K jutrišnji premijeri.)

Vihar, ki ga je doživel Wagner na morju, vozeč se iz Rige in pa povest o zakletem holandskem kapitanu, katero je čul od mornarjev, sta mu dala povod svoji operi, katera je nekoliko let pred „Lohengrinom“ prišla na svetlo. Glavna misel dejanja je izražena v II. kitici Sentine balade, ki poje o Holandcu: „Vihar nekdanj strašno besnel, odpluti hotel je morski nos, zarotil se je in zaklel: Ne neham prej, da sem mu kos! Huj, z njim je Satan plul, huj, Satan je besede čul, zaklet, da blodi zdaj od morja do morja“. Kakor zakleti večni žid Ahasver po kopnem, tako blodi zakleti Holandec brez miru po morju, dokler ga ne reši zvesto žensko srce, kateri pogoj mu je izprosil angelj nebes.

Dejanje opere pa je razvrščeno tako-le:

Prvo dejanje. Skalnata obalnorveška, kamor je vihar vrgel Dalandovo ladjo. Vihar pojema in mornarji pojó veselo, da so našli zavetišče. Daland stopi na kopno in spozna, da ga je vihar vrgel več milj od domovja. Utrujenim mornarjem veli, da gredo k počitku, samo krmar ostane za stražo na krovu. V pesmici spominja se ljubice, h

kateri ga povede južni veter. Mej tem zaspi. Vihar se ponovi in mej bliskom prijadra Holandčeva zakleta ladija, črna, z rudečimi jadri, ter se vsidra nasproti Dalandove. V dolgi, karakteristični ariji razklada zakleti mornar svojo usodo, da ga je čez sedem let morje zopet vrglo na kopno, ter da najde obljubljeno rešitev, če se mu posreči pridobiti si zvesto žensko srce. Zaman je iskal smrti in groba v morskih valovih, v boji s pomorskimi roparji in divjimi gusarji, a tudi „barbarski sin morja, prekriža se in odjadra“, ko je spoznal zakleto ladjo blodečega Holandca. Le jedna nada ga navdaja: „Ko vsem se mrtvim grob odpre, tud' moje bitje v nič se stre, tud' jaz umrem“. Ker torej ne upa več rešitve najti, bolešno vsklikne: „Končajte skor svetovi se, večno uničenje sprejmi me!“ — na kar odgovarja nevidni zbor zakletih mornarjev z Holandčeve ladije, ponavljajoč te besede obupa. Daland pride na krov in zagleda novo prišlo tujo ladjo, katere speči krmar ni opazil. Ko vidi na kopnem Holandca, se mu približa in ga vprašuje od kod je in je li ladija mu kaj tpepla? „Ne, trdna je, ne more se zdrobiti“, odgovori pomembno Holandec, in ko izve, da ima Daland hčerko, jo zasnubi, kazoč mu zaklade svoje ladije v nadi, da mu bode Senta angelj rešitelj. V lepem, efektne dvospetu se domenita, da

Daland tujca predstavi svoji hčerki, ki mu je najdražji zaklad, kot snubca, in mu izroči nekaj dragocenih stvari z bogato obložene ladje. Ko se je zdanilo, zakliče krmar z Dalandove ladje, da veje jug in vse se pripravlja za odhod. Holandec prosi Dalanda, naj jadra naprej, češ: „Moštvo mi potrebno je miru, ko se spočijejo, takoj sledim, moja ladja, hej, ko blisk te dohiti.“

Drugo dejanje nam kaže dom Dalandov. Dekleta so zbrana ter predejo, počó krasni prediški zbor; mej njimi sta tudi Senta in njena stara dojilja Mary. Na splošno željo zapoje Senta karakteristično balado o zakletem večnem mornarju, čegar podoba visi nad glavnimi vrati in čegar ladija kot blisk križa morje, dokler ne najde rešitve po ženski, ki mu bode zvesta do smrti, kakor mu je angel nebes obljubil. Zamaknjeno vsklikne Senta, da ona hoče biti angelj rešitelj bledemu mornarju, da najde pokoj. Prestrašena čujejo to dekleta, Mary in tudi lovec Erik, zaročenec Sente, ki naznanja, da je videl bližati se očetovo ladjo. Očita Senti, da vedno tako zamaknjeno ogleduje podobo bledega mornarja, da jo je Satan ujel v svoje mreže, kajti v sanjah videl je njo in bledega zakletega mornarja bežati na morje. Mej tem sta vstopila Daland in Holandec. Ko Senta zagleda tujca zakriči in oba ostaneta kakor okamenela,

zroč drug drugemu. Daland ji kaže bisere, ki mu jih je tujec dal za gostoljubno streho in ji pove, da jo je pri njem zasnubil za ženo ter ju pusti sama, da se dogovorita. Krasen, dolg dvospev razodene nam duševno stanje po rešitvi hrepenečega Holandca in fantastične Sente, katere „duh podoba to od nekdanj je že gledal“ in ki konča s prisego, „da zvesta mu do smrti bo“. Navdušeno vsklikne Holandec v nadi bližajoče se rešitve: „O angelji v višavah jasnih, ohranite deklo zvesto!“ Oče nastopi zopet in z veseljem začuje besede Sentine: „Nebo, za pričo kličem Te, do smrti zvesto bo srce“, Holandec pa pritrdi: „Premagalo pekla strašne zapreke vse zvesto bo deklo“.

Tretje dejanje je zopet na morskem obali blizu Dalandovega domovja. Njegovi mornarji veselo praznujejo srečno vrnitev. Ladija je razsvitljena in na kopnem je veselo petje mornarjev; tem se pozneje pridružijo dekleta, ki so donesla jedil in pijačo. Na Holandčevi ladiji pa je vse tiho, mrtvo in temno. Mornarji Dalandovi in dekleta se norčujejo, da „sosedo gotovo so mrtvi, jedi, pijača jim treba ni“, dekleta pa v šali dostavljajo: „Strahovi so, čemu jih kličemo!“ Ko so Dalandovi mornarji najbolj veseli, prikažejo se na Holandčevi ladiji zakleti mornarji in opazivši strah Norve-

Panama visi nad Francijo. Ker je dokazano, da so asumpcionisti podpirali vse rogovileže proti sedanji ustavi ter so imeli politične shode, so bili obojni obtoženi patri na denarne globe ter na razpust družbe asumpcionistov. Ta obravnava je razkrila, da so antisemitske, nacionalistične in monarhistične gonje in spletke delo klerikalcev, sad mnhov in tercijalk, doslužnih metes ter da so dobivali sovražniki vsega svobodnega gibanja na francoskem plaču iz blagajn asumpcionistov in drugih takih pobožnih redov.

Vojna v Južni Afriki.

Angleži zmagali! Ta vest je napolnila včeraj London z nepopisnim veseljem in izbruhil zmagovitosti, v kateri se solnčijo sedaj Londonci, so naravnost neverjetni. General Warren je nenadoma zgrabil v terek ponoči Spionskop, presenetil ondotno majhno posadko ter jo prepodil. Buri so bežali, Angleži pa so Spionskop zasedli ter ga ohranili v zlic opetovanim, sila hudim napadom Burov in v zlic deževanju granat. Toda izgube so imeli velike. General Woodgate je smrtno ranjen. Tako je poročal v London general Buller. Spionskop je ključ do Ladysmitha. S tega najvišjega hriba je možno ustrahovati daleč naokoli vse posadke na drugih gričih. Londonci mislijo, da je z zmago Warrena odločena usoda Ladysmitha in morda celo vse vojne. V kratkem mora biti Ladysmith oproščen in Buri razpodeni na vse vetrove. Toda Londonci se zopet hudo motijo. Ako so tudi Angleži zasedli Spionskop, še davno niso pred Ladysmithom. Še dve vrsti pozicij jim bo treba vzeti, še dve vrsti naravnih utrdb porušiti, da dospo do glavne pozicije vrhovnega burskega generala Jouberta. In sami londonski listi pišejo — na čelu „Times“ —, da so te utrdbe Burov pred Ladysmithom tako močne in nepremagljive, da more trajati boj zanje brezkončno. Ladysmith torej še ne bo tako kmalu svoboden, in White menda že siva — belo zastavo! Sicer pa listi tudi resno dvomijo, da je Warrenova zmaga res toli sijajna. Da bi bili Buri Spionskop, to najvažnejšo strateško točko, zasedli le z majhno posadko, in da bi se dala ta ponoči presenetiti in prepoditi, to je neverjetno in pri znani previdnosti in ostroumni taktiki Burov skratka nemožno. Bržčas se je posrečilo Angležem vzeti le skrajni odrastek Spionskopa, ne pa celega hriba. A tudi tega odrastka nimajo Angleži še docela v svoji oblasti, kajti londonske brzozjavke poročajo, da se Buri in Angleži še bore za Spionskop, da Buri še hudo naskakujejo, da granate kar dežujejo, in da imajo Angleži velike izgube. Boj se torej še nadaljuje in še ni odločen. Počakati treba torej konca!

Dopisi.

Iz Radomelj pri Kamniku, 24. januarja. Naše bralno društvo imelo je koj pri krstu težave. Kamniški dekan Oblak, ka-

žanov zginejo, zopet z grohotnim smehom. Dalandovi mornarji se prekrizajo in se izgube na vse strani na kopnem in na ladiji. Erik nastopi in bolestno očita Senti, da se je očetovi želji udala in hoče tujcu slediti, ki je komaj nje prag prestopil. Spominja jo srečnih dni njiju ljubezni in vpraša: „Mar to ljubezni prisega ni bila?“ Holandec, ki je slišal vse to, vsklikne obupno: „Zgubljeno, večno izgubljeno vse! Senta zdravstvuj, na morje za večne čase! Ob Tvojo sem zvestoba tudi, rešitev moja proč je proč!“ Zapiska svojim mornarjem kliče: „Z Bogom za večno kopnemu recite!“ A Sente neče pogubiti, četudi je zapadla osodi onih, ki so mu zvestoba prelomile in bile večno pogubljene. „Zdravstvuj! Rešitve zame ni vekomaj!“ ji zakliče in odbeži proti svoji ladiji. Senta pa hiti za njim kliče, da ga pozna in ga hoče rešiti. „Ti me ne poznaš, ne veš kedo da sem“, ji odgovori: „Le vprašaj morja zemlje cele, mornarje vprašaj, ki čez morje plovejo, vsi ladjo mojo, strah morja poznajo, blodečega Holandca me zovejo!“, zabrlizga in zakleta ladija se odpelje. Senta pa se iztrga iz rok Dalanda in Erika z vsklikom: „Angela hvali in njegov ukaz, do smrti zvesta sem ti jaz!“ skoči za odšlo ladijo v morje. V daljavi se zagleda Holandčeva ladija, ki se razruši in se potopi, iz valov pa se dviga v čarobni luči rešeni zakleti Holandec objemajoč rešiteljico Sento. A.

plan Janez in nazadnje še celo škof — so se zavezali, — da nam je uničijo. Ta preklicani „Slov. Narod“ je vsega tega kriv! Gospod urednik, to ni prav od vas, da čez farovške gospode pišete, in to vselej le samo resnico! Ali ne veste, da ti gospodje nečejo slišati resnice? Lazi se jim, pa jim bodeš všeč! Naj preidem k stvari. Ustanovili smo si bralno društvo ter kot pošteni Slovenci in verni kristjani (bolje, ko pa oni, ki se štulijo v to) naročili dva lista in sicer „Narod“ in „Slovenca“. Našim črnim gospodom pa to ni po volji. „Narod“ ne sme zahajati v našo vas, so si mislili, in hajd na lov. Prvi je kaplan Janez Kalan (varuh devičnikov in devic) staknil, da je to velik greh, če „Narod“ beremo, in komandiral, — da se mora ta list opustiti. Ne boš, Janez! smo si mislili, pa smo brali „Narod“ še nadalje. Na to pride še dekan s svojo prepovedjo. Toda brezuspešno. Kar pridrdra dne 15. t. m. od Kamnika doli kočija in v njej sam naš prevzvišeni škof. Ali tudi ta ni nič opravil, samo g. učitelju odvzel je, ker je mož kremenitega značaja in blaga duša, pouk veronauka, in zdaj bodemo imeli novega učitelja-kateheta, administratorja rovskega. Ali se sploh splača, da se naš premilostlivi škof zaradi tacihi malenkosti maže pred svetom? Ljudem s tem ni ustregel, da je marljivemu učitelju, pojedel košček kruha. Lepo pač ni to za škofa in za vse tiste, ki ga v take zanjke napeljujejo. Ne jemljite narodu vere, ker žal vam bode enkrat. Ljudstvo se sicer le smeje in zmajuje z ramami, posebno pa še našemu penzionistu, ki radi čitanja „Naroda“ ne dá sicer zelo poštemen dekletom odveze. Pač vse eno! Radomljani smo pošteni, in se ne vklonimo takim komandam. Pač sta se dva zbala in odstopila, toda upamo, da se zopet vrneti in spoznata, da je v naši sredi dovolj mož, ki vedo braniti pravico. Gospodje Kalan, Oblak in škof, naj pa vzamejo blagovoljno na znanje, da mi še vedno beremo „Narod“. Toliko za danes! Ako pa ne bode miru, bomo pa prihodnjič jasneje govorili.

Iz Bovca, 21. januarja. V 16. številki „Slovenca“ je g. kaplan kar dvakrat na krščanski podlagi vedoma neresnico napisal. Prvič to, da niso čitalnični udje sploh vedeli, zakaj se glasuje, ko so obsedeli (vsi) na predsedujočega uda stavljeni predlog: „Kdor je za predlog g. kaplana, da se „Slovenski Narod“ izbacne iz čitalnice — naj vstane!“ — Oh, mladi gospod, pomilujem Vas, da Vaši ljudje niti vstati ne znajo na povelje, koliko truda Vas bode stalo, predno jih naučite le usta odpirati po Vašem taktu, in kaj pa še celo misliti po Vaši Krekovski glavi! Trda kost. Ivanc Odežev Vam bode trdna opora, podpredsedniški stolec mu lahko odločite, ker mož veliko misli, največ kadar spi.

Kdo bi se ne namuznil Vaši drugi trditvi, da so Vas naslednjega dne prišli prosit, da jim ustanovite delavsko društvo?

Ves Bovec ve, da se že davno kuha novo društvo še pred čitalničnim občnim zborom se je to vedelo in tudi da mu bode Vi — novinec-kaplan kumovali in očevali. Poset bil je le pro forma. Torej ste iskali le ugodne prilike, da se razkoračite nad „Slovenskim Narodom“ in se otrešete čitalničnega prahu, kakor sta storila Vaša sobrata pomladi iz malenkostnih vzrokov, ker je Bovec poslal zaupnico dr. Tumi.

Tu se torej zrcali duhovska ošabnost — gospodstva nad vsemi drugimi stanovi — pravi klerikalizem.

V dopisu trdite, da bere „Slovenski Narod“ le 5 čitalničnih udov, čemu torej tak strah? Znano Vam je, da čitalnica skrbi za raznovrstne liste, da ima liste obeh barv goriške in kranjske. In v tej lepi slogi živelo se je v Bovcu do današnjih dni.

Tudi po Vašem odstopu beremo še „Slovenca“. Ustanovil se je pred letom tamburaški zbor, ki vrlo napreduje, a tudi temu ne daste miru. Odgovorni ste edino le Vi za vse posledice, to je danes sodba celega inteligentnejšega Bovca. Pregovor: „Kamor hudič sam ne more, tja pošlje“ — se mora torej tudi v prijaznem Bovcu uresničiti.

Krekovci niso nikjer dobro došli. A vedite, da smo slutili nesrečo že pred Vašim prihodom, ker sodba o Vašem značaju nam je pred Vami došla.

Cvetke „neomikanec in baraba“ proti neljubim Vam osebam Vas dovolj označijo.

Enacih izrazov se gotovo niste naučili v čitalnici.

Da ste na ustanovnem zboru katol. delavskega društva res navdušeno govorili, a tudi netaktno, svedoči dejstvo, da so istega večera ob polnoči hoteli Vaši nahujskanci „žuljavih rok“ tamburaška glasila skozi zaprta vrata odnesti — siloma, a načeloval je temu Vaš oproda. Na pravi poti ste, da vzgajate anarhiste. Duhovna, ki se izpostavlja svetu kakor Vi, cenimo le pred oltarjem in pri sv. zakramentih, drugače pa boste že dovolili, da bomo ocenjevali Vaše delovanje kakor zasebnika, tudi če bi kdaj škof postali.

Kako morete opravičiti svoje zborovanje pri zaprtih vratih, in da niste povabili rokodelcev in obrtnikov, ki so se prejšnje leto mnogo in tudi gmotno žrtvovali, da ustanove enako društvo, a slednjič uvideli nepotrebo?

Čitalničarji so v bratski ljubezni Vašim sobratom, prednikom prezirali pohujšanja. Vprašajte Bovčana: kdo seje prepir, kdo daje najslabše vzglede, kdo spodkopuje vero? — in odgovor Vam gotovo ne bo všeč — torej: čevljar pri svojem kopitu!

Dopisnik II.

Od Slemenec-Urhovske strani, 23. januarja. Nismo tako daleč od sveta, da ne bi poznali politike. V hribih smo, a to nič ne dé. Za narod delamo tudi tukaj. Dokaz temu je sijajna zmaga pri včerajšnji občinski volitvi. Nasprotni sta si strastno obe stranki. A kadar pravi „Slemenec“: Zmaga mora biti naša, tedaj ne pomaga nič, če pride sam peklenšček, ne pa tisti laški pisarček. Ta politični „pajac“ je prijedil na političnem zmagju, pa kaj pravim — na klerikalnem zmagju je priromal na prijazna slemenca. Menil sem, da je to kak „komedi-jontar!“ V močeradastih nogavicah, do kolen havelok za preganjanje vročine, menda zlat „cviker“ — da, fant kar od fare je bil, da sem se ga komaj nagledal. In to človeče je hotelo zbegati naše ljudi. Ni mu dovolj, da vodi za nos svojo hinavsko stranko. Z zvijačo si je pridobil toliko pristašev. Ako bi jim delal res za blagor, bi jim ne bil delal tacihi pooblastil. Tako so zaslepljeni, da niti tega ne pogledajo, da jim dela „ta učeni“ pisarček pooblastila, ki so tiskana za Štajersko. Sedaj pa naj kdo reče, da si ne izkorišča to politično človeče nevednosti svoje stranke. Toda naša država — tako se sama nazivlje nasprotna stranka — noče spoznati, da mečejo s takim početjem pesek v oči. Kar jim „bene“ stori, je vse malo! In prav to ga veseli, zakaj njihov „male“ je njegov „bene“. Vsak berač za svojo malho. Kakor rečeno, zmaga naša, dasi je hotel ta učeni pisarček štreno zmešati pri naši stranki. Toda Slemenec z Urhovcem vred se ne zmeni za take zvijačne, politične komedi-jontarje. Malo manj kot jednoglasno so volili može iz svoje srede.

No, samo g. župan je izvolil v volilno komisijo moža „naše države“ in sicer gosp. „štev. 12“. Da bi videli, g. urednik, kako je ta mož „luftal“ ajdovo slamo. Vse postave je vedel, tako učena je vsa „naša država“ po neumornem delovanju učenega pisarčka, celo g. okrajnega komisarja je hotel v rog ugnati. Veste kaj, g. „štev. 12“ je bil vsestransko puhel, a prav zaradi tega so se kratkočasili naši zavedni volilci. Kmalo bi si mislil, da sem v cirkusu, kadar izvaja svoje umetnosti „der dumme August“, ne pa na volišču. Zakaj v prvi vrsti je za to skrbel g. „št. 12“, kot ud volilne komisije. Sploh pa ni vredno, da bi še kaj omenjal o tem duhovitem g. „št. 12“. Povem naj raje, da smo se zbrali zvečer v gostilni pri „Frencetu“. Vse vprek je bilo veselo sijajne zmage. Nekaj mož „naše države“ je bilo tudi notri, toda ti so iskali prepira pa tudi poboja, tako prodajajo skoro povsod svojo omiko. Toda naši mirni, zavedni volilci so se raje razšli, nego bi si blatili čast v družbi take „nahujskane garde“. Naše družje zavest, da v slogi je moč. Po tem geslu bomo ravnali vedno, in zmaga bo naša, dasi spravijo zaslepljeni nasprotniki zadnjega moža na volišče. Slava zavednim volilcem, nasprotnikom pa obilo sreče pri bodoči agitaciji!

Slemenec.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

O seji trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko dne 29. decembra 1899., katere so se pod predsedstvom podpredsed-

nika g. Anton Kleina in ob navzočnosti vladnega zastopnika c. kr. deželnovladnega svetnika g. dr. pl. Rilinga udeležili naslednji zbornični člani: Ivan Baumgartner, Oroslav Dolenc, Franc Hren, Josip Kušar, Josip Lenarčič, Karol Luckmann, Andrej Mejač, Fran Omersa, Friderik Pauer, Josip Rebek, Feliks Stare, Feliks Urbanc, in Jern. Žitnik poročamo sledeče:

Podpredsednik otvori sejo, imenuje overovateljema sejnega zapisnika zbornična člana Frana Omerso in Feliksa Stareta ter pripomni, da so gospodje Gassner, Kollmann, Krajec in Supančič svojo odsotnost opravičili z neodložljivimi opravki.

Podpredsednik se na to s toplimi besedami spominja dne 4. decembra 1899. v starosti 62 let umrlega zborničnega predsednika Ivana Perdana.

Od zadnje javne seje dne 28. nov. 1899. je zbornico zadel hud udarec; nemila smrt je nam vzela preblagega predsednika in jaz nimam dovolj tolažilnih besed za to veliko izgubo.

Zbornica žaluje za predragim rajnikom, kateri je bil nje vestni člen skoro 20 let in ji predsedoval 9 let. Naj mu toraj ohrani najboljši spomin!

S svojim ljubeznivim občevanjem si je pridobil mnogo prijateljev in trditi smem, da pokojni ni imel sovražnika.

Da je bil obče spoštovan in priljubljen, dokazuje izredno mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku in izjave odkritosrčnega sožalja, ki so zbornici došle: Od gospoda vodje trgovskega ministrstva, gospoda c. kr. deželnega predsednika barona Heina, od gospoda vladnega zastopnika c. kr. deželnovladnega svetnika dr. pl. Rilinga, od gosp. župana deželnega stolnega mesta Ljubljane Ivana Hribarja, od trgovskih in obrtniških zbornic avstro-ogerskih in hrvatskih, od mnogih deželnih poslancev kranjskih, od mnogih c. kr. okrajnih glavarstev, od odvetniške zbornice in mnogih tvrdk. Vsem onim, ki so se pokojnega spomnili, izrekam v imenu zbornice najtoplejše zahvalo. Naj mu bode zemljica lahka!

Ker ste se s sedežev vzdignili, sem prepričan, da ste z menoj istih misli.

I. Zapisnik zadnje seje se odobri.

II. Zbornični svetnik Friderik Pauer poroča, da je glasom dopisov deželnega predsednika Nj. ces. in kralj. Apostolsko Veličanstvo najmilostlivejše dovolilo, da se ustanove, katere je zbornica povodom smrti Njenega Veličanstva cesarice in kraljice Elizabete ustanovila, imenujejo „Cesarice Elizabete ustanove za onemogle in uboge vdove kranjskih obrtnikov“, dalje, da se v zborničnem dopisu z dne 26. novembra 1898, št. 2321 imenovane ustanove smejo imenovati „Cesar Franc Jožefove ustanove za učence in učenke na c. kr. obrtnih šolah v Ljubljani“, oziroma „Cesar Franc Jožefove ustanove za onemogle obrtnike“.

Zbornica je razpisala osemnajst cesar Franc Jožefovih ustanov za onemogle kranjske obrtnike in sicer osem po 25 gld. in deset po 10 gld. in pet cesarice Elizabete ustanov za onemogle in uboge vdove kranjskih obrtnikov po 20 gld. Došlo je 29 prošenj od obrtnikov in 16 prošenj od vdov obrtnikov. Ko je poročevalec o vseh prošnjah poročal in povdarjal, da je 15 obrtnikov že v prejšnjih letih dobilo ustanove po 25 gld. in sicer 1 trikrat, dva po dvakrat in 12 po enkrat, je omenil, da se na 6 prosilcev zato ni moglo ozirati, ker se ti ne morejo prištevati k onim, ki imajo pravico do razpisanih ustanov. Ker so vsi drugi obrtniki, kakor tudi vdove vredne podpore, se je cdsek potrudil najbolj vredne za dovolitev predlagati, pri čemur se je v prvi vrsti na one oziral, kateri še dozdaj niso dobili nobene podpore. Odsek torej predlaga: I. Zbornica naj povodom 40letnega vladanja Njega c. in kr. apostolskega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. ustanovljene „Cesar Franc Jožefove ustanove za onemogle kranjske obrtnike“ po 25 gld. podeli: 1.) 60 let staremu čevljarju Antonu Grošelju, 2.) klobučarju Francu Hafnerju, 3.) 60 let staremu ključavničarju Francu Kavčiču, 4.) 83 let staremu tesarju Jakobu Krašovicu, 5.) 90 let staremu izdelovalcu orgelj Jakobu Maziju, 6.) 86 let staremu krojaču Antonu Pušu, 7.) 80 let staremu pleskarju Gašparju Škrabarju, 8.) 66 let staremu krojaču Martinu Slamnikarju. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. januarja.

— **Osebnosti.** Zdravnik gosp. dr. Leon Kreft se naseli s 1. februarjem v Gorenji Radgoni. — Kancelistom v Cerknem je imenovan g. Ant. Ruzzier.

— **Za častna občana občine Vrhpolje** pri Vipavi izvoljena sta g. državni poslanec dr. Andrej Ferjančič in rodoljubni župan vipavski, g. Anton Hrovatin.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v torek, 30. januarja t. l. ob petih popoldne v mestni dvorani izredno javno sejo, na koje dnevnom redu je več važnih točk.

— **Ljubljanske ulične tablice.** Kakor smo že včeraj poročali, je ministrstvo notranjih del razveljavilo sklep obč. sveta glede naprave samoslovenskih uličnih tablic. Deželna vlada je dotično pritožbo odbila. Ministrstvo se sklicuje na § 84. ljubljanskega občinskega reda, češ, da je po županu zaukazano nabitje samoslovenskih tablic in to odobrujoči sklep občinskega sveta „eine Ueberschreitung des Wirkungskreises des zur Beachtung und Durchführung der Weisungen der vorgesetzten autonomen Landesbehörde berufenen und verpflichteten Bürgermeisters, beziehungsweise des Gemeinderathes darstellen“. Zajedno je vlada zaukazala nabitje dvojezične tablice in o izvršitvi tega ukaza poročati tekom treh tednov. Občinski svet se bo s to zadevo pečal v prihodnji seji, to je v torek.

— **Državnozborna volitev na Goriškem.** Piše se nam: Gospod grof Alfred Coronini hoče biti zopet poslanec kmetijskih občin goriških. Kako je v preteklih letih v občeh zastopal kmetijske svoje volilce, o tem se v goriških listih dovolj piše. Opozoriti pa je volilce na slučaj, ki je pokazal, da visokorodni gospod grof ni v stiski, kadar se gre za odločitev mej njegovimi interesi in mej interesi kmetov. Pred nekaj leti je v državnem zboru poznejši finančni minister dr. Kaizl pri razpravi o znižanju zemljiškega davka predlagal, naj bodo tega znižanja deležni samo kmetje, ne pa tudi posestniki latifundij. Če bi bil ta predlog obveljal, bi bili kmetje imeli resnično korist. Toda predlog je propadel. Vsled tega so posestniki velikih latifundij vtaknili v svoje, že itak polne žepe lepe stotake, v tem ko se je kmetom komaj nekaj krajcarjev odpustilo. Mej tistimi, ki so glasovali v korist grajščakom in proti koristi kmetov, sta bila tudi grof Alfred Coronini in pa gospod dr. Gregorčič. Slednji je jako nerad glasoval proti Kaizlovemu predlogu in se je sam izrazil, da je glasoval proti svojemu prepričanju in samo na ljubav grofu Coroniniju, češ, ta je silno občutljiv in bi zameril dr. Gregorčiču, če bi bil glasoval proti temu, da bi davčni popust pobasali grofje in drugi magnatje.

— **Deželnozbornske in občinske volitve v Trstu** se bodo vršile v nekaterih tednih. Lahki so razdeljeni na več strank in se bodo v mestu samem hudo lasali, vendar je verjetno, da zmagajo progresovci. Glede okolice so pa vsi jedini. Tako je te dni neki vplivni obč. svetnik laške stranke — kakor se nam piše iz Trsta — na kolo-dvoru pripovedoval raznim gospodom, da mora laška stranka v okolici na vsak način solidarno postopati in dostaviti, da upajo Lahki na zmago v dveh okrajih, zlasti v drugem. Kakor čitamo v „Naši Slogi“, se politično društvo „Edinost“ že pripravlja na volilni boj in upamo, da bodo vsaj v okolici izvoljeni sami Slovenci.

— **Občinske volitve v Trziču** niso tako iztekle, kakor so želeli in pričakovali slovenski rodoljubi. Izvoljeni so bili: dr. M. Jagodiz, L. Bortolotti, V. Svoboda in V. Egenberger v I. razredu; inženjer V. Pollak, Belher, L. Pollak in Bathelt v II. razredu; St. Pollak, Ruech, Jeglič in Globotschnegg v III. razredu. Ko bi bila neodvisna inteligenca tako postopala, kakor so postopali kolikor toliko odvisni obrtniki volilci III. razreda, bi bil izid volitve drugačen.

— **Slovensko gledališče.** Razen nekaterih lož je bilo tudi pri sinočnji predstavi „Rokovnjačev“ gledališče polno. Da bi napolnila gledališče sedemkrat — tega ni čakala še nobena izvirna igra! Sinoči smo videli med občinstvom več tujih obrazov, kar znači, da je prešlo zanimanje za „Rokovnjače“ v najširše kroge: visoke in nizke. Po primernem presledku ponovljeni bodo „Rokovnjači“ še napolnili gleda-

lišče, zlasti če se to stori v nedeljo. Igrali pa niso splošno tako ugodno, kakor smo bili vajeni pri „Rokovnjačih“. Opazili smo neko površnost in smo čuli precej takega, česar ni napisal pisatelj. „Konjski lišaj“ je pozabil konja. Morda so mu ga „pokumali“ rokomavhi. Prav dobra sta bila gosp. Verovšek, ki je žel mnogo priznanja, in g. Inemann, ki je v svoji ulogi vedno simpatičnejši. Nova je bila gđ. Vračko v ulogi Rezike. Prav vseč nam je bila. Svetovali bi ji, da se naj odvadi onega otroškonavnega tona in naglasa, kadar bo igrala take in enake uloge. Sicer je gđ. Vračko prav simpatične zunanosti in utegne biti ob pridnem učenju porabna in dobra naša igralka za mladostne uloge. Nov je bil tudi g. Veble kot France, ki je iz neznatne uloge napravil lepo in originalno figuro. Tudi g. Puš je dobro pogodil ulogo Urha. Gospa Polakova pa je zaman pela: „Zora vstaja.“ Pri nas ne poznamo prehoda iz noči v dan. Mesto zore beli dan, mesto mesečne noči grobna tema, to je pri nas nekaj navadnega. In kako se pri nas dani! To je kar hipoma bleščeče svetlo, kakor bi vili svetlobo iz škafa na oder. Prosimo, skrbite vendar, da bo vsaj z lučjo enkrat mir in red!

— **„Il Corriere dei Teatri“** piše v 2. štev. tekočega letnika o gosp. basistu Pestkowskem takole: Gospod Lev Pestkowski, plemeniti basist z mogočnim zvonkim glasom, katerega smo imeli ves selje slišati to poletje v Milanu, je sedaj angažiran pri deželnem gledališču v Ljubljani, kjer ostane do prihodnjega marca. Tam si pridobiva vsak večer nove lovrike, katere dodeva k onim, ki jih si je pridobil doslej. Navdušenost občinstva ne more priznati dovolj njegovih mogočnih pevskih sredstev, njegovega polnega glasu, njegovega korektnega petja in dobrega okusa. Končno dostavlja „Corriere“, da bi bil g. Pestkowski na čast vsaki operi.

— **„Narodna čitalnica.“** Plesna zabava, katero je priredila „čitalnica“ v sredo v veliki dvorani „Narodnega doma“, je bila izredno živahna in izvrstno obiskana. Pri vseh četvorkah šteli smo 32 parov, plesalo se je neumorno skoro do 4. ure zjutraj. Na občno zahtevo je sklenil odbor, da priredi še tri zabave v veliki dvorani z vojaško godbo v nadi bo obisk prihodnjic še mnogo večji in zabava tem živahnejša. Pogrešali smo mnogo dam, katere so vedno rade zahajale k čitalniškemu plesom in od katerih se pričakuje, da v bodoče ne izostanejo.

— **Predavanje notarja gospoda Iv. Plantana** o izletu na severni rtič bode danes na večeru „Planinskega društva“ v „Narodnem domu“.

— **Odbor „Ruskega Kruška“** vabi člene in prijatelje društva, da se jutri, v soboto, po gledališču v obilnem številu zberó v „Narodnem domu“ v restavraciji na levo, kjer je s člani tukajšnjega „Umetniškega društva“ dogovorjen sestanek v čast gospe Durdine iz Rusije. Gospa Durdina je vneta Slovanka, ter se posebno zanima za nas južne Slované, mej katerimi je že večkrat bivala. Spodobni se torej, da jej i mi osvedočimo svoje spoštovanje.

— **Občni zbor „Muzejskega društva“** bode v petek, dne 9. februarja ob 6. uri zvečer v muzeju.

— **Zveza slovenskih kolesarjev** vabi vse člene k mnogobrojni udeležbi plesa, katerega priredi klub biciklistov „Škofja Loka“, dne 2. februarja 1900 v prostorih narodne čitalnice.

— **Maskarada društva „Ljubljane“.** Te dni pričela so se razpošiljati vabila na to društveno veselico. Pri velikem številu razposlatev je mogoče, da kdo vabila ni prejel; vse tiste, ki niso tega vabila dobili, prosijo odbor, isto reklamirati takoj ali na večer maskarade, dne 4. februarja t. l. pri blagajni.

— **Umrli** je v Ptujju dne 22. januarja t. l. 84 letu svoje starosti g. K. Schweigl, nadučitelj v p., odlikovan z zlatim križcem. Rojen 26. marca 1816. pri Sv. Križu n. m. polji, je prebil skušnje učne usposobnosti l. 1834. v Gradcu, posvečeval je potem rajni skozi 54 let vse svoje duševne sile vzgoji in pouku mladine. Pokojni Schweigl si je pridobil stalnih zaslug za razvoj slovenskega šolstva v Ptujju in okolici, bil pravi vtemeljitelj ljudske šole v ptujski okolici, zato mu bodi hvaležen spomin. N. v. m. p.!

— **Koroška kmetijska družba** je premenila svoja pravila. To premembo je vlada v polnem obsegu odobrila.

— **Mleko v Celovcu.** Načelnik kmetijsko-kemičnega preskušališča v Celovcu je obolodanil zanimiv članek o mleku, ki se prodaja in zavživa v Celovcu. Iz tega članka je razvidno, da je 72 5/100 tega mleka ponarejeno. Mleko se ponareja na najprimitivnejši način, a nihče se doslej ni za to zmenil.

— **Požar.** Dne 22. t. m. je gorelo v Zaboršku v kamniškem okraju pri posestnici Mariji Igličar.

— **Razsvetljava Kuhnove ceste.** Ta cesta je dobila zadnje dni šest električnih žarnic. Enako razsvetljena je tudi nova sodnijska cesta.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 14. do 20. januarja kaže, da je bilo novorojencev 19 (= 28 21/100), mrtvorojenca 2, umrlih 13 (= 19 30/100), mej njimi jih je umrlo za tifuzom 1, za jetiko 6, za različnimi boleznimi 6. Mej njimi je bilo tujevcev 5 (= 38 4/100), iz zavodov 6 (= 46 1/100). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 6, za tifuzom 1, za ušenom 2, za trachomom 1, za varicello 3 osebe.

* **Grof Tolstoj** je že toliko okrevaj, da more hoditi na izprehod, a slaboten je še vedno. Baje snuje sedaj novo povest iz ruskega kmetijskega življenja.

* **Nesramen katehet.** Minoli teden je bil obsojen neki katehet barnabitskega reda na Dunaju na dva mesečno poostreno ječo, ker se je v šoli med poukom krščanskega nauka, vpričo otrok sam s seboj na ostuden način zabaval. Otroci so opazovali že dolgo, da ima za katedrom stoj navado, igrati se na najgrši način. Šolarji so to tudi svojim starišem pripovedovali, a stariši jim tega niso verjeli. Končno pa je neki oče napravil ovadbo ter ni dovolil svojim otrokom več v šolo. Pri preiskavi so izpovedali otroci tako, da je bil dokaz resnice nemomajen, in barbanabit je šel za dva meseca v ječo delat pokoro.

* **Morilec in skrunitelj Kopetzky** je bil včeraj pred dunajskim porotnim sodiščem obsojen na 20letno poostreno ječo. Josip Kopetzky, 26 let star delavec, je lani zvalil petletno (!) dekletce v neko shrambo, jo ondi onečastil, potem pa zadušil. Zdravniška preiskava je dognala, da je Kopetzky epileptičen in ne docela normalen človek.

* **Iz strahu pred porotniki.** Včeraj bi se morala v Opavi vršiti senzačna obravnava proti mizarju Bauerju, ker je bil obdolžen, da je nekega človeka zavratno umoril. Ko so prišli sodni sluge po morilca v njegovo ječo, da ga odvedejo pred sodnika, so ga našli obešenega. Bauer je zločin ves čas tajil in sodišče ni imelo nikakih posebnih dokazov, da je kriv.

* **Mej ogrske Slovake** se je priselila lakota. Glavni živež jim je krompir, ki je pa letos jako slabo obrodil. Beda jih sili iz domovine in selijo se v Ameriko. Vlada je določila 28.000 kron za javna dela, da bi si ljudje nekaj zaslužili.

* **Zverski zločin.** Razen poročnika grofa Trivuleija, ki je v Veroni izročil svojo ljubico brezvestni babici, da je izvršila na njej prepovedan čin, so zaprli tudi sina babice Friedmann, ker je z materjo vred razkosal truplo umrlega dekleta ter vrge v vreče zavite kose v ribnik, katerega tvori Adiza. Zaprti so sedaj poročnik, babica in njen sin.

* **238 unukov.** V Temes-Mramoraku živi starka, katero so njeni otroci razveselili z 238 unuki. Med temi jih je živih še 146 oseb, dočim jih je 92 že umrlo. Starka, bogata posestnica, se zove Katarina Hauk ter je docela zdrava. Dosegla je ideal E. Zole, katerega proslavlja v svojem zadnjem romanu „Plodovitost“.

* **Razrezano premoženje.** Slovita francoska umetnica Réjane se je vrnila te dni s svojega gostovanja v Monte Carlu zopet v Pariz. Ko pa je odprla kovčge, v katerih je imela shranjene svoje dragocene, povsod senzacijo vzbujajoče toaleta, je našla, da so vse obleke razrezane v ozka pramena, ki so bila speta z iglicami. Réjane ima baje za 50.000 frankov škode. Zločinke — moški tega gotovo ni storil — še nima policija.

* **Američanski dvboj.** V Przemyslu na Poljskem sta se dva akademika, ki sta

ljubila isto dekle, odločila za američanski dvboj. Domenali sta se, da sreča odloči, kateri izmed obeh tekmecev se mora usmrtiti. Zato sta igrala partijo „piqueta“. Akademik R. je izgubil igro ter se ustrelil v prsi. Prestrelil si je pljuča in na ozdravljenje ni misliti.

* **10 minut prekasno** je prišel nemški poslanik Holleben v Newyorku na poset k admiralici Dewey, in sprejet — ni bil. Holleben se je radi tega britko pritožil pri drž. tajniku zunanjih del. Gospod tajnik ima sedaj dolžnost dokazati gospej Deweyevi, da je imel Holleben morda slabo naravnano uro ali pa da mu je utripalo srce toli zelo, da se je na stopnicah zakasnil deset minut. Vsekakor se je Deweyka Nemcem hudo zamerila.

Telefonska in brzojavna poročila.

Praga 26. januarja. Izvrševalni odbor nemških dež. poslancev je odobril določitev dr. Funkeja dr. Russa, Pergelta in Nitzscheja za zastopnike Nemcev iz Češke pri spravnih konferencah.

Praga 26. januarja. Štrajk je stacionaren. V Mostu so lastniki premogokopov izjavili, da ne pošljejo svojih zastopnikov v posredovalni odbor.

Brno 26. januarja. Nemško-liberalna stranka je izvolila barona d' Elverta, dr. Fuxa, dr. Götza in dr. Grossa za zastopnike moravskih Nemcev pri spravnih konferencah ter sklicala na dan 2. februarja shod zaupnih mož.

Budimpešta 26. februarja. Finančni odsek je odobril zakonski načrt o naknadnih prispevkih, katere mora Ogrska l. 1897/98 plačati za skupne potrebsčine.

Rim 26. januarja. Kardinal Jakobini je na smrt bolan. Zdravniki so izgubili vse upanje.

Draždane 26. januarja. Mati nemške cesarice, vojvodinja Šlezvik-holštajnska, je včeraj tukaj umrla.

Berolin 26. januarja. Zvezni svet je včeraj odobril načrt o pomnožitvi nemške mornarice.

Bruselj 26. januarja. Transvaalski poslanik razglašja, da Angleži niso zasledili Spionskopa, nego samo neko višavo poleg tega hriba. Sklicuje se tudi na besedilo angleške uradne brzojavke, češ, tam je rečeno, da so Buri imeli na Spionskopu le majhno posadko, dočim je tam v resnici 10.000 Burov. Poslaništvo meni, da Angleži pretiravajo, da bi se ob otvoritvi parlamenta mogli ponašati z zmago.

Bruselj 26. januarja. Transvaalski poslanik dr. Leyds je imel v navzočnosti ameriškega konzula v Pretoriju razgovor s francoskim ministrom zunanjih del, Delcasséjem, kateremu je naznanil mirovne pogoje Burov. Pogoja sta: Pripoznanje popolne neodvisnosti Transvaala in status quo glede Uitlanderjev.

Poslano.*)

Gospod **Alojzij Korzika** čutil je potrebo, po časopisih opozoriti hišne gospodarje, naj dobro premislijo, komu oddajajo svoja stanovanja in s kom imajo opraviti. Ker sva podpisanca pred kratkim g. Korziku stanovanje odpovedala ter ga pri tukajšnjem okrajnem sodišču tožila radi razžaljenja časti in tepeža — je očitno, da je navedena javna opozoritev naperjena proti nama. Podpisanca konstatujeva, da postopa g. Korzika proti nama iz maščevanjaželjnosti, ker je bil ravno vsled najine obtožbe radi svojega ljubeznivega obnašanja proti nama pri kazenskem sodišču obsojen v 20 gl. globe, eventualno štiri dni zapora in v povračilo stroškov.

Obrtniki! Glejte torej, s kom imate opraviti.

V Ljubljani, dne 25. prosinca 1900.

Ivan Komat. Ivan Gačnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (210)

Slovenci in Slovenke! Ne zabi-te družbe sv. Cirila in Metoda!

Odvajalno
Cascara Sagrada Malaga vino.
 V Gorlel, 12. oktobra 1899.
 Cenj. gosp. M. Leustek, lastnik deželne lekarnice v Ljubljani.
 Kot najboljšo odvajalno in silice raztapljajočo sredstvo priporočam vsakomur Vaše izvrstno Cascara Sagrada Malaga vino, ker sem se o njega izrednosti prepričal. Prosim torej še 1 steklenico po poštenu povzetju. (10-4)
Ferd. Močvin, posestnik.

Zahvala.
 Podpisano gasilno društvo izreka tem po tem vsem p. n. dobrotnikom, kateri so bodisi s krasnimi dobrotami ali pa z denarnimi prispevki omogočili, da je veseliča dne 14. t. m. tako sijajno uspela, vzlasti pa blagorodnemu gospodu Alojziju Krennerju, tovarnarju v Škofjiloki, za veledušni dar 200 kron, najtoplejšo zahvalo. (208)
 Prostovoljno gasilno društvo v Škofjiloki, dne 20. januarja 1900.
 Friderik Kramer, Ivan Debelak, tajnik, načelnik.

Dež. gledališče v Ljubljani.
 Štev. 55. Dr. pr. 993.
 V soboto, dne 27. januarja 1900.
 Nova opera. Prvikrat: **Nova opera.**
Večni mornar.
 (Der fliegende Holländer.)
 Romantična opera v 3 dejanjih. Spisal in ugalsbil Rikard Wagner. Poslovenil A. Štrifof. Kapelnik g. Hilarij Benišek. Režiser g. Josip Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Zateček ob 1/2 8. uri. — Konec po 10. uri.
 Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.
 Prihodnja predstava v torek, 30. januarja 1900.
 Drugokrat: „Večni mornar“.

Umrli so v Ljubljani:
 V deželni bolnici:
 Dne 21. januarja. Urban Brolih, gostač. 61 let, naduha. — Marija Čepirlo, železniškega čuvaja hči, 20 mes., oslabljena.
 Dne 22. januarja. Julijana Jezeršek, mizarjeva hči, 2 1/2 leta, jetika.
 Dne 24. januarja. Viljem Zorc, mehanik 19 let, Tržaška cesta št. 33, jetika.

Meteorološko poročilo.
 Višina nad morjem 306,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
25.	9. zvečer	734,3	6,3	p. m. jzah.	oblačno	3,2 mm
26.	7. zjutraj	735,1	2,6	sr. jzah.	oblačno	
	2. popol.	736,0	8,0	m. sever	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 6,1°, normale: -2,1°.

Dunajska borza
 dne 26. januarja 1900.

Suupni državni dolg v notah	99	K	75	h
Skpni državni dolg v srebru	99		45	
Avstrijska zlata renta	98		80	
Avstrijska krona renta 4%	98		65	
Ogrska zlata renta 4%	98		80	
Ogrska krona renta 4%	94		85	
Avstro-ogrsko bančne delnice	131		75	
Kreditne delnice	234		70	
London vista	242		10	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118		10	
20 mark	23		61	
20 frankov	19		20	
Italijanski bankovci	89		80	
C. kr. cekini	11		41	

Trgovski sotrudnik
železninar, dobro izurjen v tej stroki, več slovenskega in nemškega jezika, z lepo ročno pisavo, se sprejme. (209-1)
 Ponudba naj se pošilja upravištvu „Slov. Naroda“ pod „Strogo soliden“.

Hiša
 s 7 stanovanji
 je na prodaj v Vodmatu, Jenkove ulice št. 11
 za 2000 gld. (176-3)

Ravnokar je izšla knjiga
Aškerc, nove poezije
 originalno, elegantno vezana, z zlato obrezo K 4.—, po pošti 20 h več.
Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
 založna knjigarna v Ljubljani. (216)

Dokazljiv dobro izplačujoč se (67-3)
postranski zaslužek
 za obrtnike in privatne ljudi. — Piše naj se pod: „Existenz“ na ekspeditio anone H. Schalek, na Dunaji I.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda
 veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž**. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoludne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje**. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža**. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak v Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. popoludne osonni vlak v Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregena, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludne osonni vlak v Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak v Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja**. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoludne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik**. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 10 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika**. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoludne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

Dr. Friderika Lengiel - a
Brezov balzam.
 Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrtja njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim putem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.
 Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luskinje od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.
 Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerece, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1-50. (37-2)
Dr. Friderika Lengiel - a
BENZOL-MILO
 Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
 Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poština naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Firm. 6 **Ges. I. 8**
Kundmachung.
 Das k. k. Kreisgericht Rudolfswerth als Handelsgericht hat die Eintragung der mit dem Sitze in Gottschee begründeten Zweigniederlassung der zufolge Beschlusses des k. k. Landesgerichtes Laibach vom 27. Jänner 1899. Firm. 26 Ges. II. 51, ins Register des genannten Landesgerichtes eingetragenen Gesellschaftsfirmen „Fratelli Tamburlini fu Guiseppo“ zum Betriebe des Holzsağegewerbes zu Planina, bestehend aus den Gesellschaftern:
 1. Anton Tamburlini, Kaufleute in Morte-
 2. Alois Tamburlini, gliano, Udine,
 3. Andreas Tamburlini, Kaufmann in Amaro, Udine,
 4. Josef Tamburlini, Kaufmann in Planina,
 5. Dr. Christof Tamburlini, Advocat in Tolmezzo, Udine, von denen Josef Tamburlini und Alois Tamburlini das Recht haben, die Gesellschaft zu vertreten und die Firma zu zeichnen, in das Register für Gesellschaftsfirmen bewilliget und vollzogen.
K. k. Kreisgericht Rudolfswerth,
 Abth. III, am 18. Jänner 1900.

(Razglas. C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu kot trg. sodišče je dovolilo in izvršilo vpis s sedežem v Kočevji ustanovljene podružnice vsled sklepa c. kr. dež. sodišča v Ljubljani z dne 17. januarja 1899 firm. 26 zadr. II. 51, v register omenjenega dež. sodišča vpisane zadr. firme „Fratelli Tamburlini fu Guiseppo“ za izvrševanje lesnožagarske obrti v Planini, v kateri so zadr. člani: 1. Anton Tamburlini in Alojzij Tamburlini, trgovca v Monteglianu, Videm, 3. Andrej Tamburlini, trgovec v Amaru, Videm, 4. Jožef Tamburlini, trgovec v Planini, 5. dr. Kristof Tamburlini, odvetnik v Tolmezzu, Videm, izmed katerih imata Jožef Tamburlini in Alojzij Tamburlini pravico, zastopati družbo in firmo podpisovati. — C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu, oddelek III, dne 18. januarja 1900. (194)

Novo za trgovce in poljedelce!
 Po razpisu visoke c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 18. julija 1899, št. 10.599, in po vznanji slavnega magistrata v Ljubljani z dne 28. julija 1899, št. 25.255, se sme
doktor pl. Trnkóczy-jev
Praščiji redilni prašek
 prosto prodajati v vseh prodajalnicah.
 Redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi tvorbi mesa in tolsče. Jako blagodejno vpliva na prebavne organe. Zahvalna in priporočilna pisma itd. od mnogih poljedelcev potrjujejo dobroto tega sredstva, katero bi ne smelo manjkati pri nobeni kmetiji. Zavojček 25 kr., pet zavojčkov samo 1 gld.
 Dobiva se pristno samo s to varstveno znamko v vseh lekarnah, drogerijah in pri vseh trgovcih. Zahteva naj se potem izrecno doktorja pl. Trnkóczy-ja praščiji prašek z gorenjo znamko. Če bi ga ne bilo dobiti v gorenjih prodajalnicah, piši pod naslovom:
lekarna Trnkóczy, Ljubljana
 na dopisnico za 5 vinarjev in se potem z obratno pošto originalna zmes dopošlje. Preprodajalci dobé per Cassa 40% popusta. Ako se vzame 15 zavojev po poštenu povzetju ali če se vpošlje naprej 2 gld. 25 kr. je embalaža prosta. (5-8)

Št. 2488.
Razglas.
 Rešilna postaja v „Mestnem domu“ izročila se je svojemu namenu.
 Le-ta bode posredovala na zahtevanje pri vsaki nezgodi v mestnem okrožju, skrbela za prvo zdravniško pomoč in za prevoz ranjencev v tukajšne bolniške zavode ali pa v njihova stanovanja, prevažala pa tudi na zahtevanje druge bolnike — izimši one, ki imajo nalezljive bolezni — v bolniške zavode ali pa iz njih.
 V slučaju potrebe poslučuje naj se p. n. občinstvo telefona, kjer je poklicati št. 25 („mestna glavna policijska stražnica“), ali pa naj po kakem drugem najkrajšem potu obvesti mestno stražnico v „Mestnem domu“.
 Poleg rešilne postaje uredila se je v „Mestnem domu“ tudi **zdravniška ordinacijska soba**.
 Tu bosta odslej gospoda mestna zdravnik brezplačno ordinovata za uboge, in sicer vsak dan — izimši nedelje in praznike — od 9. do 10. ure popoludne in pa od 1. do 2. ure popoludne.
 To se naznanja s pozivom, da se ubožci, ki imajo pravico do brezplačnega dobitvanja zdravil in do brezplačne zdravniške pomoči, obračajo v slučaju potrebe semkaj ob gori navedenih urah.
Mestni magistrat ljubljanski
 dné 20. januarja 1900.

Lekarna Piccoli v Ljubljani
 priporoča
svetli, medicinalno-parni jetrni tran najboljše znamke
 ki naj se ne zamenjuje s slabodišečimi, zoperni okus imajočimi kmetijskimi trani, ker se je vsled obilnega lova ugodno moglo nakupiti, po naslednjih izdatno znižanih cenah: Steklenica z okolu 1/4 kilo vsebine 40 kr., 10 steklenic 3 gld. 50 kr. Pošilja se proti poštenu povzetju. (212-10)

Trgovci pozor!
 V Št. Vidu pri Zatičini proda se iz proste roke na najlepšem prostoru na razpotju ležeča
hiša števil. 5
 v kateri je spodaj prostorna prodajalnica, 2 magacina in lepo stanovanje, zgoraj štiri prostorne sobe, velika obokana kuhinja in 2 prehoda. Pri hiši je skedenj, hlev za 12 glav živine, velike drvarnice, zraven prostor za kmetijsko orodje in šupa. Tik hiše je vrt in na vrtu stoji dvojnjak, s 6 štanti kozolca. Dvorišče je z zidom ograjeno in popolnoma zaprto. Za zdaj prostorna prodajalnica razširi se lahko na 8 metrov dolgosti in ravno toliko širokosti. Hiša stoji prav blizu farne cerkve. V občini je šola s 6 učitelji, in fara s 4 duhovniki.
 Več se izve v upravištvu „Slov. Naroda“. (167-3)

Brady-jeve
kapljice za želodec
 (prej **Marjajceljske kapljice za želodec**)
 prirejene v lekarni „pri ogerskem kralju“ **Karla Brady-ja** na Dunaji, I., Fleischmarkt 1.
 v obče izkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja in okrepuje želodec, če je prebava motena, in sploh pri želodčnih bolečinah.
 Cena steklenici 40 novč.
 Dvojna steklenica 70 „
 Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo. Pazi naj se torej pri kupovanju na gorenjo varstveno znamko s podpisom **C. Brady**, in naj se zavrne vse kot nepistne, ako nimajo te znamke in podpisa **C. Brady**.
Kapljice za želodec lekarnarja **C. Brady-ja** (prej **Marjajceljske kapljice za želodec**) so shranjene v rudečih nagubanih skatljah in imajo podobo sv. Matere Božje Marjajceljske (kot varstveno znamko). Pod to znamko mora biti podpis **C. Brady**.
 Deli so navedeni. (1829-12)
Kapljice za želodec se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Pod Trančo št. 2.
 3 Veliko zalogo
Klobukov
 priporoča **J. Soklič**.
 Najnižje cene. Najvišje cene.

A. KUNST
 Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval
 lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
 Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati. 3

Josip Reich
 likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica
 Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
 se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
 Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove
 ključavničarstvo
 Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
 priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
 najpriprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Avgust Repič
 sodar
 Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
 v Trnovem
 se priporoča sl. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinskó posodo. 3

Fran Detter
LJUBLJANA, Stari trg št. 1.
 3 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.
 Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamožetnice in mlaticnice, katere se dobivajo vžlic njih izbornosti ceno. — Cenik zastoj in poštnine prosti.

Svilnato blago
 največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze
 priporoča 3
Alozij Persché
 Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.